

Dopuna Godišnjem planu i programu rada i Školskom kurikulumu Tehničke škole Virovitica

Odlukom o donošenju Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole sačinjen je Plan integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti u I., II., III. i IV. razredu srednje škole. Dopuna Godišnjem Planu i programu rada i Školskom kurikulumu ide na usvajanje onim tijelima Škole kako propisuje zakon.

Svaka škola, odnosno ravnatelj, nastavnici i stručni suradnici po svojoj osobnoj savjesti i stručnim kompetencijama odlučuju hoće li GOO provoditi samo formalno i time zadovoljiti zakonsku obvezu, ili će uvođenje GOO-a shvatiti kao vrijednu i nužnu dimenziju u svome radu s obzirom na uvjete u kojima danas živimo i radimo.

U tom smislu vrijedno je istaknuti da Republika Hrvatska ima 16 godišnju međunarodnu praksu na području GOO-a. Organizirana su 4 velika međunarodna stručna skupa kako bi motivirali nastavnike, učenike i njihove roditelje za građanski aktivizam, odnosno sadržaje GOO-a u školi.

Koraci u provedbi

Voditelji školskih stručnih vijeća sazivaju sastanak na kojem članovi vijeća prenose informacije i iskustva s Županijskih stručnih vijeća svojega predmeta na kojem su dobili upute o implementaciji Plana integriranja GOO-a u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti.

U tablice predmetnih planova i programa unosi se izraz GOO uz jednu od 6 predloženih tematskih cjelina iz navedenog Plana, odnosno sadržaj koji se podudara s nastavnim jedinicama pojedinog predmeta. Tu će temu u određenoj nastavnoj jedinici nastavnik obraditi tako da učenici uoče i shvate kako ti nastavni sadržaji imaju i dimenziju GOO-a.

Ako se određena tema i neki sadržaj iz nje obradi u dva nastavna sata po jednom predmetu, onda ćemo dobiti i više od 20 sati koliko se Planom propisuje za međupredmetnu nastavu.

Postojeće tablice predmetnih planova i programa mogu se proširiti ili sadržavati dodatak u kojem treba navesti (*kako stoji u Planu integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO-a*) za **deset nastavnih sati godišnje po predmetu** :

- 1. obrazovne ishode,**
- 2. tematsko područje s naslovom nastavne jedinice,**
- 3. ključne pojmove**
- 4. vrednovanje postignuća učenika** (*koje već ima svaki nastavni predmet s elementima ocjenjivanja*)

Primjer Dodatka postojećem planu i programu određenog predmeta

Naziv	<p style="text-align: center;">Demokratska država i uloga građana u demokratskoj državi</p> <p>(Parlamentarna monarhija - engleski, Demokracija - povijest, Koordinatni sustav u ravnini - matematika).</p>
Svrha	<p>Učenik građanin koji objašnjava ishodišta demokracije te primjenjuje načela izgradnje demokratskih odnosa i zaštite zajedničke dobrobiti;</p>
Ishodi Politička dimenzija Društvena dimenzija Kulturna dimenzija	<p>Učenik/ca</p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava što je ustavna vlast, zašto je potrebna trodioba vlasti i ograničenje svakog oblika vlasti u demokraciji; - određuje hrvatskog građanina kao političkog subjekta i nositelja hrvatske državne vlasti; (<i>znanje i razumijevanje</i>) - nadgleda način funkcioniranja, prikuplja podatke i objašnjava na temelju činjenica, podataka iz službenih izvora i primjera iz prakse kako funkcioniraju pojedini ogranci vlasti u Republici Hrvatskoj; - koristi vještine javnog nastupa, prezentacije, timskog rada, aktivnog slušanja, vođenja i moderiranja grupe (<i>vještine i sposobnosti</i>) - pokazuje privrženost načelima pravednosti, izgradnje demokratskih odnosa i zaštiti zajedničke dobrobiti; - poštuje hrvatsku domovinsku kulturu te kulture drugih nacija (<i>vrijednosti i stavovi</i>)
Kratki opis aktivnosti	<p>Učenje će se realizirati u slijedećim koracima:</p> <p><i>ENGLJSKI JEZIK</i></p> <p><i>Učenici će</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>u grupama analizirati riječi vezane uz politiku;</i> ☐ <i>pročitati tekst u knjizi o Parlamentarnoj monarhiji i odgovoriti na pitanja;</i> ☐ <i>pomoću PPT prezentacije utvrditi najvažnije o ustroju vlasti u UK ;</i> ☐ <i>popuniti tablicu o ustroju vlasti u UK i u tekstu o Hrvatskoj pronaći usporedne informacije;</i> ☐ <i>istražiti koje su zemlje u EU republike, a koje monarhije.</i> <p><u>POVIJEST</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Aktivnost će se interaktivnim i suradničkim učenjem individualno i u grupama u kojem će učenici čitati, analizirati, razgovarati, uspoređivati, predlagati zaključke i dogovoriti zajedničke zaključke grupe i razreda kroz nastavne jedinice “Atena” i “Periklovo doba” .</i>

	<u>MATEMATIKA</u>	
	☐ Učenici će ponoviti koordinatni sustav u ravnini i analizu podataka te će napraviti usporedbu rezultata parlamentarnih izbora 2007. i 2011. ☐ Izradit će dijagram koji prikazuje ovisnosti broja izabranih zastupnika po listama za obje godine i na kraju ih usporediti. ☐ Zajednička analiza dijagrama.	
Ciljna grupa	1. razred gimnazije	
Način provedbe	Model	međupredmetno
	Metode i oblici rada	<i>Analiza teksta, razgovor, čitanje, prijevod, suradničko učenje, rad u paru i u grupi, diferencirana nastava u obliku individualnog rada.</i>
Resursi	Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (Narodne novine 104/14) Udžbenik Matix Intermediate, Internet: www.visitbritain.com , www.mvep.hr , E. Sharman: Across cultures (engleski) Udžbenik povijesti za prvi razred, povijesna čitanka Udžbenici iz matematike, statistički podaci Državnog izbornog povjerenstva RH o provedenim parlamentarnim izborima 2007. i 2011.	
Vremenik	2 sata povijesti (rujan) 2 sata engleski (veljača) 1 sat matematika (travanj)	
Način vrednovanja i korištenje rezultata vrednovanja	Opisno Kao poticaj i motivacija za nastavak učenja i promišljanja o ulozi pojedinca građanina u razvoju demokracije i društva Kao dodatna ocjena unutar predmeta za aktivnosti i praktičan rad učenika	
Troškovnik (npr. za projekt)	nema	
Nositelj odgovornosti	Profesori povijesti, engleskog jezika, matematike i učenici	

Vrednovanje i samovrednovanje postignuća učenika

Vrednovanje postignuća, uključujući ocjenjivanje, sastavni je dio nastave Građanskog odgoja i obrazovanja. Ostvaruje se na način da se s učenicima najprije rasprave obrazovni ishodi, a potom utvrde kriteriji vrednovanja. Usmene i pisane provjere znanja i vještina, kao i ostali oblici rada, ocjenjuju se sukladno elementima koje sadrži svaki predmet odnosno kriteriji ocjenjivanja, Pitanje (usmeno/pisano) odnosno **ocjena bit će označena u bilješkama izrazom GOO**. Na taj se način učenicima niti nastavnicima ne povećava opseg dodatnog nastavnog sadržaja, nego se ti sadržaji produbljuju građanskom dimenzijom.

Vođenje pedagoške dokumentacije u provedbi GOO-a

Plan integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti u I., II., III. i IV. razredu srednje škole predviđa dokumentiranje u Godišnjem planu i programu rada škole i Školskom kurikulumu.

Ukupna realizacija GOO-a za svaki razred iznosi 35 sati godišnje. Od toga 20 sati se odnosi na planiranje međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja, 10 sati na izvanučioničku nastavu i 5 sati u planu i provedbi sata razrednika.

U Planovima i programima predmetne nastave (oznaka GOO-a)

U imeniku u rubrici Bilješke (oznaka GOO)

U Izvanučioničkim aktivnostima – dokumentiraju se sve aktivnosti koje sadrže elemente GOO-a provedene izvan škole, odnosno učionice. Tu dokumentaciju vodi stručni suradnik u pedagoškoj dokumentaciji .

- U Planu rada sata razrednika
 - U radu Vijeća učenika
 - Dokumentacija u Mapama osobnog razvoja – Učeničke mape koje učenik čuva u svojoj osobnoj dokumentaciji
-
- Kada se u Imenik upisuju bilješke o praćenju i vrednovanju postignuća, onda se dodaje izraz GOO za temu odnosno sadržaj koji je vidljiv u predmetnom planu i programu.
 - Sve izvanučioničke aktivnosti koje su prihvaćene Planom i Kurikulumom škole imaju oznaku GOO za sadržaje odnosno tematska područja iz Plana integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti u I., II., III. i IV. razredu srednje škole.
 - Razrednici u svojim Planovima rada razrednika dokumentiraju tematsko područje odnosno sadržaj koji su zajedno s učenicima obradili tako da imaju oznaku GOO-a, na primjer na školskom izletu, posjetu izložbi, predavanju. Razrednik bi na roditeljskim sastancima trebao predočiti roditeljima osnovne ideje i načela GOO-a u školi. (*informirati iz Dodatka Kurikulumu*)

Mape osobnog razvoja učenika

U Mapi osobnog razvoja učenik upisuje odnosno dokumentira što je tijekom godine radio u sklopu nastave GOO-a (*osobna zapažanja, samoevaluacija, plan svojeg daljnjeg profesionalnog razvoja, unosi potvrde o svojim aktivnostima i postignućima – natjecanja, volontiranja, tečajevi, poduke, projekti, ...*).

- Sadržaji odnosno forma u kojoj učenik dokumentira svoj rad može sadržavati kreativnu dimenziju – shematske prikaze, crteže, fotografije vlastitih uradaka prezentiranih na satu (npr. plakat)
- Osnovna ideja uvođenja Mape osobnog razvoja je praćenje rada i postignuća učenika u njegovom cjelokupnom školovanju.
- Postoji tradicija stručnih edukacija o izradi životopisa i pravilnog dokumentiranja. To je postao nužni uvjet pri zapošljavanju, tako da će se ovaj dio uloženog truda iz Plana provedbe GOO-a učenicima vratiti kao korisno iskustvo iz njegova školovanja.
- Dokumentacijske mape učenika, razrednika, stručnih službi i Školskog stručnog vijeća mogu biti u elektroničkoj ili papirnoj verziji. One su zapravo sastavni dio pedagoške dokumentacije, a u ovom slučaju sadržavaju oznake GOO-a.

Izvanučioničke aktivnosti

- Ostvaruju se suradnjom škole i lokalne zajednice. Učenici se uključuju prema njihovim interesima i mogućnostima škole. Obuhvaćaju sve aktivnosti predviđene školskim Planom i programom rada i Kurikulumom škole.

To su npr. stručne ekskurzije, volonterski rad, obilježavanje tematskih dana, stručne edukacije, predmetna natjecanja, komunikacijske i govorničke vještine...

- Škola izdaje adekvatnu Potvrdu svakom učeniku o sudjelovanju u onim aktivnostima koje su relevantne, a koju treba čuvati u svojoj osobnoj mapi.